

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

PRZEDMIOTY ZAWODOWE

w zawodach: technik ekonomista, technik rachunkowości

od roku szkolnego: 2024/2025

**Zespół Szkół Ekonomicznych im. Gen. Stefana Roweckiego „Grotą”
w Opolu**

opracowany w oparciu o nst. przepisy:

1. Ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz. 4 i 1237).
2. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2021 r. poz. 1082).
3. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287).
4. Rozporządzenia MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
5. Szkolnego systemu klasyfikowania, oceniania i promowania uczniów i słuchaczy w ZSEk.
6. Podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego z dnia 16 maja 2019 r. (klasy pierwsze, drugie i trzecie), podstawy programowej kształcenia w zawodach z dnia 31 marca 2017 r. (klasy czwarte).
7. Programów nauczania w zawodach: technik ekonomista, technik rachunkowości.
8. Szkolnego planu nauczania w zawodach: technik ekonomista, technik rachunkowości.

I. CELE OGÓLNE PSO

1. Określenie zasad, którymi nauczyciel będzie się kierował przy wystawianiu ocen z przedmiotów zawodowych w zawodach technik logistyk i technik ekonomista.
2. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach lub trudnościach ucznia.
3. Wykorzystanie wyników osiągnięć ucznia do planowania pracy dydaktycznej.

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Uczeń otrzymuje oceny za realizację wymagań edukacyjnych, które zostały określone i podane na początku roku szkolnego.
2. Szczegółowy wykaz wiadomości i umiejętności z podziałem na poziomy wymagań zawarty jest w planach wynikowych.
3. Ocenia się osiągnięcia ucznia – wiedzę, umiejętności przedmiotowe i postawy np. aktywność, kreatywność, wkład pracy i zaangażowanie w podejmowane działania.
4. Uczeń ma możliwość zgłoszenia **jednego nieprzygotowania do zajęć w semestrze oraz jednego „braku zadania”, przy wymiarze tygodniowym 1 i 2 godziny z danego przedmiotu** oraz dwóch „nieprzygotowań” i jednego „braku zadania”, jeżeli wymiar tygodniowy przedmiotu wynosi więcej niż 2 godziny.

III. FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIA PODLEGAJĄCE OCENIE

1. Wypowiedzi ustne.
2. Bieżące prace domowe.
3. Sprawdziany pisemne – różne rodzaje testów.
4. Praca indywidualna na zajęciach.
5. Praca w grupach.
6. Zadania praktyczne.

IV. ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIA

KRYTERIA OCEN:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ biegle posługuje się terminologią ekonomiczną,
- ❖ umiejętnie stosuje wiedzę z przedmiotów zawodowych w swoim zawodzie,
- ❖ samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
- ❖ opanował w 100% wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania,
- ❖ samodzielnie i bezbłędnie wykonuje zadania zawodowe,
- ❖ aktywnie uczestniczy w zajęciach realizowanych w systemie stacjonarnym i zdalnym,
- ❖ samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe,
- ❖ terminowo realizuje zadania.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował materiał nauczania w stopniu bardzo dobrym (wiadomości i umiejętności),
- ❖ sprawnie operuje terminologią ekonomiczną,
- ❖ samodzielnie wykonuje zadania zawodowe na podstawie otrzymanych dyspozycji,
- ❖ aktywnie uczestniczy w zajęciach realizowanych w systemie stacjonarnym i zdalnym,
- ❖ potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- ❖ terminowo realizuje zadania.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym,
- ❖ stosuje podstawowe pojęcia ekonomiczne,
- ❖ poprawnie stosuje wiadomości i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne,
- ❖ wykonuje typowe zadania zawodowe (bez pomocy nauczyciela),
- ❖ aktywnie uczestniczy w zajęciach realizowanych w systemie stacjonarnym i zdalnym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu dostatecznym,
- ❖ zna niektóre pojęcia ekonomiczne,
- ❖ rozwiązuje tylko typowe zadania teoretyczne i praktyczne (zazwyczaj przy pomocy nauczyciela)
- ❖ nie potrafi samodzielnie interpretować wyników (wyciągać wniosków)
- ❖ niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach realizowanych w systemie stacjonarnym i zdalnym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował wiadomości i umiejętności w stopniu niewielkim,
- ❖ nie potrafi samodzielnie wykonywać zadań teoretycznych i praktycznych (tylko przy znacznej pomocy nauczyciela),
- ❖ wykonuje zadania zawodowe tylko przy znacznej pomocy nauczyciela,
- ❖ nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków,
- ❖ nie jest aktywny na zajęciach realizowanych w systemie stacjonarnym i zdalnym,
- ❖ posługuje się w niewielkim stopniu terminologią ekonomiczną.

1. Bieżące odpowiedzi ustne obejmują materiał z **trzech ostatnich tematów lekcyjnych**.
2. Krótkie wypowiedzi ustne (aktywność w czasie lekcji) nauczyciel może zaznaczyć znakiem „+”, a określona przez nauczyciela ilość „plusów” składa się na częściową ocenę bardzo dobrą wstawianą do dziennika elektronicznego za pracę na lekcji.
3. Brak aktywności na lekcjach stacjonarnych lub prowadzonych w formie zdalnej wymagających pracy własnej ucznia, nauczyciel może zaznaczyć znakiem „-”, a określona przez nauczyciela ilość „minusów” składa się na częściową ocenę niedostateczną wstawianą do dziennika elektronicznego za pracę na lekcji.
4. Harmonogram klasówek jest ujęty w planach poszczególnych nauczycieli.

5. Czas sprawdzania prac pisemnych przez nauczyciela – **do 2 tygodni** (może ulec wydłużeniu w przypadku absencji nauczyciela np. w wyniku choroby, delegacji służbowej itp.).
6. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub klasówce z powodów usprawiedliwionych, ma obowiązek skontaktować się z nauczycielem, który w ciągu **2 tygodni od daty sprawdzianu (klasówki) ustala mu termin zaliczenia** zaległego materiału nauczania.
7. Prace domowe mogą być zadawane na każdej lekcji.
8. Osiągnięcia ucznia w konkursach i turniejach szkolnych – **częstkowa ocena celująca za I, II, III miejsce z przedmiotu objętego główną tematyką tego konkursu.**
9. Udział ucznia w etapie ponadszkolnym (okręgowym, regionalnym, wojewódzkim itp.) olimpiady, konkursu lub turnieju o zasięgu pozaszkolnym – **częstkowa ocena celująca z przedmiotu objętego główną tematyką olimpiady, konkursu, turnieju.**
10. Uzyskanie znaczącego wyniku w etapie ponadszkolnym (miejsce nagradzane zgodnie z regulaminem olimpiady, konkursu czy turnieju) – **podwyższona o jeden stopień ocena końcoworoczna z przedmiotu objętego główną tematyką olimpiady, konkursu, turnieju.**
11. Uzyskanie przez ucznia tytułu laureata lub finalisty olimpiady, konkursu czy turnieju ogólnopolskiego, będącego w wykazie CKE, **podwyższa ocenę końcoworoczną z przedmiotu objętego główną tematyką do oceny celującej.**
12. Za wiodące przedmioty zawodowe objęte tematyką olimpiad, konkursów i turniejów uważa się:
 - ➔ Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej: **wszystkie przedmioty zawodowe**,
 - ➔ Olimpiada Przedsiębiorczości / Olimpiada Przedsiębiorczości i Zarządzania: **podstawy przedsiębiorczości, podstawy ekonomii / podstawy ekonomii i statystyki, ekonomika, finanse przedsiębiorstw**,
 - ➔ Olimpiada „Warto wiedzieć o ubezpieczeniach społecznych”: **kadry i płace, pracownia kadrowo-płacowa**,
 - ➔ Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich: **wszystkie przedmioty zawodowe**,
 - ➔ Ogólnopolski Konkurs z Rachunkowości: **rachunkowość**,
 - ➔ Konkurs Wojewódzki „Potyczki księgowe”: **rachunkowość**,
 - ➔ Olimpiady o tematyce prawnej: **elementy prawa**,
 - ➔ Olimpiada Statystyczna – **pracownia technik biurowych i statystyki, pracownia statystyczna, podstawy ekonomii i statystyki, pracownia ekonomiczna, pracownia analiz (dowolna)**.
 - ➔ Olimpiada o podatkach – **finanse, rachunkowość**
 - ➔ Konkurs poznaj swoje prawa w pracy – **kadry i płace, ekonomika, Tbis**

V. ZASADY POPRAWY OCEN PRZEZ UCZNIÓW

1. Jeżeli uczeń otrzyma ze sprawdzianu lub klasówki ocenę niedostateczną, to ma prawo do **jednokrotnego poprawiania tej oceny**, przy czym termin poprawy uzgadnia z nauczycielem przedmiotu. W przypadku zdalnego poprawiania oceny, uczeń w trakcie pisania musi mieć włączoną kamerę i mikrofon.
2. Dopuszcza się możliwość poprawiania także innych ocen ze sprawdzianów czy klasówek niż ocena niedostateczna, przy czym **decyzję taką podejmuje indywidualnie nauczyciel przedmiotu i powiadamia o tym uczniów na pierwszych zajęciach lekcyjnych**.
3. Kartkówki nie podlegają poprawie.

VI. SPOSÓB INFORMOWANIA O OSIĄGNIĘCIACH EDUKACYJNYCH

1. **Uczeń:**
 - ❖ jawne ocenianie z uzasadnieniem oceny, potwierdzone wpisem do dokumentów szkolnych,
 - ❖ ustna opinia – wskazanie słabych i mocnych stron,
 - ❖ zapis oceny w zeszycie,
 - ❖ ocena na pracy pisemnej, która jest udostępniana do wglądu na wniosek ucznia lub rodziców.
2. **Rodzice:**
 - ❖ kontakty indywidualne,
 - ❖ wywiadówki.

Terminy informowania uczniów i rodziców o przewidywanych ocenach śródrocznych i końcoworocznych zapisane są w SSO.

VII. ZASADY OCENIANIA, KLASYFIKOWANIA I PROMOWANIA UCZNIÓW

1. Oceny cząstkowe mają różną rangę – ocenę śródroczną i końcową wystawia się z ocen cząstkowych z uwzględnieniem ich rangi.
2. Proponowane rangi ocen (dwa warianty do wyboru):

WARIANT I:

- ❖ Bieżące prace domowe, krótkie referaty – 1
- ❖ Praca indywidualna na lekcji, praca grupowa, różne inne formy aktywności – 2
- ❖ Wypowiedzi ustne, kartkówki – 3
- ❖ Sprawdziany z kilku tematów lekcyjnych – 4

- ❖ Klasówki z większej partii materiału (np. dział programowy), zadania praktyczne (w tym projekty), referaty obejmujące duży zakres materiałowy – 5

WARIANT II:

- ❖ Bieżące prace domowe, krótkie referaty – 1
- ❖ Wypowiedzi ustne, kartkówki – 2
- ❖ Bieżące zadania praktyczne z niewielkiego zakresu materiałowego, różne formy aktywności na zajęciach – 3
- ❖ Sprawdziany z kilku tematów lekcyjnych – 4
- ❖ Klasówki z większej partii materiału (np. dział programowy), zadania praktyczne (w tym projekty), referaty obejmujące duży zakres materiałowy – 5

Nauczyciel ma prawo wyboru wariantu rang ocen spośród podanych powyżej.

3. Jeżeli ze względu na specyfikę danego przedmiotu zawodowego nauczyciel ustali inne rangi ocen, jest **zobowiązany do opracowania własnego przedmiotowego systemu oceniania i zamieszczenia stosownej adnotacji w swoim planie wynikowym.**

Zasady klasyfikowania i promowania określa SSO.

VIII. POZOSTAŁE KWESTIE NIEUJĘTE W PSO REGULUJE SSO